

**Уманський
національний
університет садівництва**

**Факультет економіки
і підприємництва**

Кафедра економіки

СИЛАБУС ВИРОБНИЧОЇ (ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ) ПРАКТИКИ

Рівень вищої освіти:	<u>другий</u> <u>(магістерський)</u>
Спеціальність:	<u>051 «Економіка»</u>
Освітня програма:	<u>«Бізнес-економіка»</u>
Семестр:	<u>2</u>
Курс (рік навчання)	<u>1(1)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>12</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Керівник практики	Алла Ревуцька
Профайл керівника практики	https://ket.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/revucka-alla-oleksandrivna.html
Контактна інформація керівника практики (e-mail)	Revutskaya.alla@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета практики	закріплення і поглиблення теоретичних знань, вивчення особливостей виробничого процесу безпосередньо на підприємстві, в установі чи організації, набуття та відпрацювання здобувачами вищої освіти практичних вмінь і навичок самостійного науково-аналітичного опрацювання проблемної ситуації, яка є предметом дослідження при написанні кваліфікаційної роботи, а також отримання інформаційних матеріалів, необхідних для її виконання.
Завдання практики	<ul style="list-style-type: none"> ➤ загальне ознайомлення з підприємством, установою чи організацією; ➤ закріплення теоретичних знань у сфері бізнес-економіки; ➤ формування у здобувачів комплексу умінь і навичок щодо вирішення типових завдань відповідно до посад, які може обіймати магістр з економіки; ➤ застосування набутих навичок та вмінь проектно-дослідницької, інформаційно-аналітичної, діагностичної й консалтингової діяльності для вирішення прикладних проблем управління підприємствами, установами, організаціями; ➤ впровадження розроблених рекомендацій і пропозицій у практичну діяльність підприємств, установ, організацій; ➤ засвоєння практичних навиків роботи та накопичення досвіду самостійної роботи згідно з обраним фахом; ➤ набуття навичок презентації одержаних результатів; ➤ збір, обробка аналіз і систематизація необхідних матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи та написання звіту.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none"> ➤ здатність визначати і розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні й управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог; ➤ здатність генерувати нові ідеї (креативність); ➤ здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ➤ здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); ➤ здатність працювати в команді; ➤ здатність проводити дослідження на відповідному рівні; ➤ здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки; ➤ здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи і прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження; ➤ здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку; ➤ здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень; ➤ здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері; ➤ здатність визначати і розв'язувати економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні й управлінські рішення у сфері агробізнесу в контексті сталого розвитку суспільства.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> ➤ вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово; ➤ дотримуватися принципів академічної доброчесності; ➤ збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань; ➤ застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами; ➤ визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів; ➤ оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. ➤ формулювати, аналізувати та приймати ефективні рішення у сфері агробізнесу в контексті сталого розвитку суспільства.

СТРУКТУРА ПРАКТИКИ (на прикладі підприємств усіх форм власності)

Тема	Години	Зміст тем практики	Завдання	Оцінювання (балів)
Модуль 1. Проходження (переддипломної) виробничої практики				
Змістовий модуль 1. Загальні засади здійснення діяльності підприємства та її ресурсне забезпечення				
Тема 1. Організаційні засади діяльності підприємства	30	Вивчення галузі діяльності підприємства, ринку, місії підприємства, економічних умов його діяльності. Ознайомлення з основними положеннями установчих документів підприємства, його внутрішньою організаційною структурою, характером господарської діяльності. Опрацювання наявних інструктивних, нормативних та методичних матеріалів, які визначають і регламентують економічну діяльність підприємства. Основні напрями економічної діяльності підприємства. Представлення схеми організаційної структури управління. Ознайомлення з роботою економічної служби (відділу).	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Тема 2. Персонал й організація праці.	30	Характеристика складу і структури персоналу підприємства, аналіз їх динаміки. Професійно-кваліфікаційна структура, тенденції і фактори її зміни. Оцінка посадових інструкцій керівників, спеціалістів та інших працівників. Методика планування потреби в персоналі. Планування витрат на персонал. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів в організації, матеріальне і нематеріальне стимулювання працівників.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-

Тема 3. Аналіз майнового стану підприємства.	30	Склад і структура майна підприємства. Необоротні та оборотні активи, їх склад і структура, зміни протягом досліджуваного періоду, джерела відтворення та сфери використання	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Тема 4. Фінансові ресурси підприємства.	30	Ознайомлення з динамікою, структурою фінансових ресурсів підприємства та джерелами їх формування. Аналіз співвідношення між власними та позиченими ресурсами, основним та обіговим капіталом і факторами, що їх визначають. Визначення напрямів оптимізації обсягів та структури фінансових ресурсів.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Змістовий модуль 2. Аналіз економічно-господарської діяльності підприємства				
Тема 5. Доходи підприємства.	30	Види доходів підприємства, їх структура і тенденції зміни. Ознайомлення із структурою доходів від основної діяльності, аналіз їх динаміки. Пошук заходів по збільшенню надходжень і визначення умов їх реалізації.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Тема 6. Витрати підприємства.	30	Ознайомлення з розміром, структурою, статтями витрат і методикою їх розподілу між окремими видами продукції (робіт, послуг). Вивчити механізм формування валових витрат підприємства. Динаміка обсягу і рівня поточних витрат в цілому по підприємству. Вивчення стану і тенденцій зміни собівартості окремих видів продукції і визначення шляхів можливого скорочення витрат.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Тема 7. Прибуток, рентабельність і особливості оподаткування.	30	Аналіз прибутковості підприємства, факторів і умов її зміни. Визначення показників рентабельності продукції і підприємства. Розрахунок точки беззбитковості для окремих видів продукції і для виробництва в цілому. Динаміка та структура податкових платежів підприємства. Обґрунтування суми планових податкових платежів в цілому і за видами; визначення можливості їх зменшення за рахунок системи пільг, податкового кредиту тощо.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Змістовий модуль 3. Дослідження ефективності діяльності підприємства і перспектив його розвитку				

Тема 8. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства.	30	Аналіз показників оцінки рівня економічної стійкості, платоспроможності, ділової активності, рентабельності активів і капіталу. Аналіз показників ефективності діяльності підприємства.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Тема 9. Інвестиційна діяльність підприємства.	30	Ознайомлення з планами (програмами) інвестиційної діяльності підприємства. Вивчення порядку і методики техніко-економічного обґрунтування інвестиційних заходів. Визначення найоптимальніших варіантів інвестиційного забезпечення підприємства.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Тема 10. Діяльність підприємства у сфері охорони навколишнього середовища.	30	Аналіз діяльності підприємства у сфері охорони навколишнього середовища, ознайомлення з системою показників і економічних санкцій.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Тема 11. Перспективи розвитку підприємства.	30	Обґрунтування концепції бізнесу, перспектив розвитку підприємства та пошук напрямів підвищення ефективності його діяльності.	Виконання робіт, передбачених програмою практики та інструктивно-методичними матеріалами, в розрізі функціональних обов'язків у відповідності до посади у підрозділі підприємства, установи, організації	-
Модуль 2. Оформлення та захист звіту				
Оформлення звіту	25			70
Захист звіту				30
Всього за курс				100

Розподіл балів, присвоюваних студентам при підведенні підсумків проходження практики

	1. Оформлення звіту	70 балів
1.1	Загальні вимоги до оформлення звіту:	25 балів
1.1.1	Наявність та чіткість формування мети і завдання звіту	3
1.1.2	Відповідність логічної побудови роботи назві теми, а також поставленим цілям і завданням, пропорційність структури роботи	3

1.1.3	Правильність оформлення списку літератури (порядок розміщення, повнота, сучасність, відсутність помилок)	2
1.1.4	Наявність, якість ілюстративних матеріалів (рисуноків, схем, діаграм, графіків, таблиць) у тексті роботи та відповідність їх оформлення встановленим критеріям (вимогам)	3
1.1.5	Правильність оформлення звіту (нумерація сторінок, оформлення титульного аркуша, дотримання вимог до розміру полів, шрифту, міжрядкового інтервалу та інше), відсутність редакційних помилок	4
1.1.6	Повнота і відповідність висновків змісту звіту	10
1.2	Вимоги до змісту звіту:	45 балів
1.2.1	Якість і глибина теоретико-методологічного аналізу проблеми. Наявність та якість критичного огляду літературних джерел. Наявність наукової полеміки. Етика цитування (наявність посилань на літературні джерела). Самостійність суджень і викладу матеріалу (наявність формулювання власної думки студента – автора звіту)	15 балів
1.2.2	Наявність, системність і глибина особистого аналізу сучасних фактичних матеріалів організації, наявність і переконливість узагальнень і висновків з аналізу, виявлення проблем і недоліків у діяльності організації	15 балів
1.2.3	Наявність та логічний зв'язок заходів, що пропонуються для вирішення проблеми, з проведеним у роботі аналізом фактичних матеріалів, їх актуальність та реальність. Розробка альтернативних варіантів рекомендацій, обґрунтування та розрахунків ефективності запропонованих рішень, наявність розрахунків на ЕОМ. Наявність аналізу зарубіжного досвіду та його використання при розробці пропозицій.	15 балів
	2. Захист звіту	30 балів
2.1	Володіння культурою презентації (вільне володіння текстом доповіді, наявність в структурі доповіді всіх належних елементів: вітання, представлення, обґрунтування актуальності, мети, завдань курсової роботи, викладення особисто розроблених теоретичних, проблемних, аналітичних та рекомендаційних аспектів роботи, посилання на роздавальний матеріал).	5
2.2	Вміння стисло (в межах регламенту), послідовно й чітко викласти сутність і результати дослідження.	5
2.3	Повнота і ґрунтовність відповідей на запитання викладачів, на зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії на курсову роботу, здатність аргументовано захищати свої пропозиції, думки, погляди.	10
2.4	Наявність і якість роздавального матеріалу для захисту звіту (наявність матеріалів, що відображають теорію, аналіз і пропозиції; ілюстративний матеріал повинен мати аналітичний характер; чітке, грамотне без будь-яких помилок оформлення; зв'язок доповіді з кожним листком роздавального матеріалу).	10

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтинговий показник	Оцінка у національній шкалі	Оцінка ECTS
90-100	Зараховано	A (відмінно)
82-89		B (добре)
75-81		C (добре)
67-74		D (задовільно)
60-66		E (задовільно)
35-59	Незараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань). Встановлюється, що при проходженні практики за результатами захисту звіту здобувач може набрати максимально 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування виробничої (переддипломної) практики є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) проходження практики може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)